

Anders Fogh Rasmussens tale ved de Sydslesvigske Årsmøder

Taler

Anders Fogh Rasmussen
Statsminister

Dato

29. maj 2005

Sted

Flensborg

Kære årsmødedeltagere

Det er mig en stor glæde at være til stede her i Flensborg igen. Det er dejligt at være dansker i Sydslesvig. At komme på besøg og se det store fremmøde til årsmøderne. I er bestemt ... en rejse værd.

Vi fejrer i år 200-året for H.C. Andersens fødsel. Vi fejrer også 50-året for København-Bonn-erklæringerne. De dansk-tyske erklæringer, der sikrede mindretallenes rettigheder.

I eventyrene skal helten som regel gruelig meget igennem, inden han får prinsessen. Og udviklingen i det dansk-tyske grænseland har i virkeligheden karakter af et eventyr og med de samme elementer: helte, skurke, prinser og prinsesser.

Det ville have glædet H.C. Andersen at stå her i dag. Han var nationalt sindet – men var også en velberegnet verdensmand. Med stor respekt for sine tyske venner. Han blev – som Danmark – splittet af konflikterne i grænselandet. I nord drev man mod Skandinavien og i syd mod Tyskland. Og til det siger han utroligt fremsynet ”Lad hver følge sit”.

Det gjorde man ved afstemningerne i 1920. Og det gjorde man igen i 1955. I København-Bonn-erklæringerne anerkender Tyskland og Danmark det danske og tyske mindretals rettigheder. Bekendelsen til egen nationalitet og kultur blev gjort fri. Den måtte ikke bestrides eller efterprøves af myndighederne. Man lod hver følge sit.

Og det har virket. Det har virket så godt, at det danske mindretal føler sig

ligeværdigt med flertallet. At der er tale om samarbejde og ikke blot sameksistens. At erklæringerne bliver brugt til at vise, hvordan mindretalsspørgsmål kan løses til både flertallets og mindretallets tilfredshed. Bl.a. i Kosovo.

Ultranationalisme kan medføre krig og ufred. Det har vi set i Slesvig i fortiden. Og vi har set det igen på Balkan i nutiden. Også andre steder hidser ultranationalister og religiøse fanatikere op til vold og ufred. Grænselandet mellem Danmark og Tyskland er et eksempel på, at man kan komme videre – og at mindretal kan bidrage til forsoning. Kan bygge broer frem for skyttegrave.

At vi igen i år kan fejre danskheden i det tyske er ikke nogen selvfølge. Skiftende regeringer på begge sider af grænsen har i de sidste 50 år vist vilje og evne til at føre København-Bonn-erklæringerne ud i livet.

Det helt specielle ved netop dette grænseland er imidlertid det folkelige engagement. De dansksindedes aktive involvering og opbakning til organisationer, som f.eks. Sydslesvigsk Forening, giver grænselandet liv. Ikke i en lukket klub. Men i et åbent samspil med det omgivende samfund. Det er særligt tydeligt på en dag som denne.

I er danske af sind, taler dansk, men taler også tysk. I er medlemmer af danske foreninger, men engagerer jer også i det tyske. Og I arbejder flittigt side om side med jeres tyske venner. Det gør jer ikke mindre danske.

Vi kan med rette være stolte over at kunne leve i fred og fordragelighed med hinanden. Og det er glædeligt, at vi kan bruge vores erfaringer til at hjælpe andre videre til forsoning. Til fredelig sameksistens. Til samarbejde.

* * *

I begyndelsen af maj markerede vi i Danmark og over hele Europa afslutningen på Anden Verdenskrig for 60 år siden. Gamle venner og fjender stod sammen om at markere enden på den mest grusomme og ødelæggende krig i Europas historie.

Prøv at tænke på det historiske perspektiv. For 60 år siden lå store dele af Europa som en sønderbombet ruinhob. I dag samarbejder gamle fjender fredeligt inden for EU. Det var fremsynede europæiske politikere, som fostrede tanken om at

binde Europas lande så tæt sammen økonomisk og politisk, at de aldrig igen ville finde på at gå i krig mod hinanden. På den måde startede Kul- og Stålfællesskabet, som blev til Fællesmarkedet, EF og nu EU.

Og det har været en fuldtone succes. Ingen kan i dag forestille sig Europas lande i krig mod hinanden.

Tilmed har vi for et år siden genforenet Øst- og Vesteuropa med udvidelsen af EU. Vi har nu skabt et helt og forenet Europa efter den ulykkelige deling oven på Anden Verdenskrig.

Det perspektiv må vi aldrig glemme, når vi taler om hverdagens trakasserier i EU-samarbejdet. Vi kan nogle gange hidse os vældigt op over direktiver og landbrugsordninger og fiskekvoter og mange andre ting i det daglige. Men det er dog bedre at slås med embedsmænd om direktiver i Bruxelles end at slås med soldater om terræn i Ardennerne.

Med EU's bindende regelsæt og fælles institutioner har mindre lande som Danmark i dag fået en tryghed, som vi aldrig før har oplevet.

Nu er vi i gang med at skabe en bedre ramme for samarbejdet i EU. Med den nye forfatningstraktat. Den vil give et enklere, mere gennemskueligt og mere effektivt EU.

Derfor har vi brug for den nye EU-traktat.

Befolkningerne i Øst- og Centraleuropa kastede selv det kommunistiske åg af sig. Nu er de med i vort samarbejde. Vi skylder dem solidaritet. Vi skylder dem et EU-samarbejde, der kan blive en succes.

Også derfor har vi brug for den nye traktat.

* * *

Med EU-samarbejdet er grænsebommene forsvundet mange steder i Europa. Til glæde for de fleste. Men der er stadig usynlige barrierer. Forskelle i skattelove, arbejdsmarkedsregler og sociale systemer kan gøre det vanskeligt at bo på én side og arbejde på den anden side af grænsen.

Det talte kansler Schröder og jeg om ved vores møde på Sønderborg Slot den 29. marts i år. Vi besluttede at gøre noget ved disse problemer over den dansk-tyske grænse.

Vi har i Norden haft gode erfaringer med fjernelse af grænsehindringer. Med tidligere statsminister Poul Schlüter som særlig repræsentant har vi sikret politisk fokus på at fjerne grænsehindringer i Norden.

Jeg er glad for, at vi med vore tyske venner har kunnet blive enige om at gøre noget lignende i det dansk-tyske grænseland. Kansler Schröder og jeg har udpeget to personlige repræsentanter, som skal drive på for at få kortlagt problemerne og for at få skitseret nogle løsninger.

Fra tysk side har kansler Schröder udpeget statssekretær Franz Thönnies. Fra dansk side har jeg udpeget folketingsmedlem Kim Andersen. Kim Andersen er i forvejen stærkt engageret i grænselandets spørgsmål. Disse to personlige repræsentanter skal sikre, at vi fastholder politisk fokus på at fjerne de usynlige grænsebomme.

* * *

Jeg er glad for, at vi nu kan tage yderligere et skridt for at styrke den danske uddannelse i Sydslesvig. Det er nu besluttet at bygge et nyt, dansk gymnasium i Slesvig.

Det er der brug for. Duborg-skolen her i Flensborg har haft meget stor søgning. Det er bestemt positivt, men det har også medført et stort pres på lokalerne.

Derfor er det glædeligt, at der nu er skabt mulighed for at udvide kapaciteten. Beslutningen om at bygge det nye gymnasium viser, hvordan pragmatisk samarbejde mellem regeringer, lokale myndigheder og mindretallet kan udmønte sig i praktiske resultater. Men det hjælper selvsagt også at have en velvillig og nationalt sindet donor. Og jeg vil gerne på regeringens vegne takke A.P. Møller Fonden for den storslåede gave til Sydslesvig.

I dansksindede i Sydslesvig kan regne med støtte og opbakning fra Danmark. Fra mig personligt, fra regeringen, fra Folketinget, fra erhvervslivet og fra den

danske befolkning. I bliver ikke glemt. Det er gymnasiet i Slesvig et konkret udtryk for.

Lad hver følge sit. Sådan skal det være i grænselandet. Og for de unge, der vil følge det danske, bliver der nu et endnu bedre tilbud om undervisning på dansk.

H.C. Andersen skrev i et optimistisk øjeblik: ”Hvor det dog er velsignende, at nationerne forstår hinanden. Jeg mener ikke i sproget, men i sindelaget.”

Nogle gange i historiens løb har vi tvivlet på, at nationerne forstod hinanden i sindelaget. Men lykkeligvis er vi kommet tættere på hinanden her i Europa. Vi har skabt et enestående samarbejde, hvor vi er forenet i mangfoldighed. Et samarbejde, hvor vi respekterer den nationale egenart. Et fællesskab, hvor der er frihed til, at hver følger sit. Akkurat som her i det dansk-tyske grænseland.

Jo, Sydslesvig er så sandelig en rejse værd.

Kilde

www.stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

EU, Folkemødetale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anders-fogh-rasmussens-tale-ved-de-sydslesvigske-arsmoder>